

Sygn. akt III C 1941/16

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Furmanik

Protokolant: Joanna Komorowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2017 roku w Warszawie

sprawy z powództwa K. Ż.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności w całości w stosunku do K. Ż. tytuł wykonawczy, którym jest bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) wystawiony w dniu 29 stycznia 2015 roku przez (...) Bank Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. przeciwko dłużnikom solidarnym G. W. i K. Ż., a któremu referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku postanowieniem z dnia 28 maja 2015 roku nadał klauzulę wykonalności w sprawie pod sygn. akt I Co 1013/15 i zasądził koszty nadania klauzuli;

II. zasądza od pozwanego (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki K. Ż. kwotę 11.817,00 (jedenaście tysięcy osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

## UZASADNIENIE

W pozwie z 29 listopada 2016 roku powódka K. Ż. wniosła przeciwko (...) Bank SA w W. o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z 29 stycznia 2015 roku przeciwko K. Ż. i G. W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z 15 czerwca 2015 r., sygn. akt I Co 1013/1 oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych lub według spisu kosztów, jeżeli taki zostanie złożony do zamknięcia rozprawy.

W obszernym uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że strony łączyła umowa kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF z 4 września 2007 roku, która następnie została wypowiedziana przez pozwanego Bank, z tym że powódka nie otrzymała oryginału oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Powódka zakwestionowała istnienie zobowiązania stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym, wystawionym na rzecz pozwanego opatrzonym klauzulą wykonalności, podnosząc między innymi zarzut zawarcia w postanowieniach umowy klauzul o charakterze niedozwolonym odnoszących się do waloryzacji wysokości zadłużenia i oraz rat spłaty kredytu, skutkiem czego wysokość jej wierzytelności określona w kwestionowanym tytule wykonawczym nie odpowiada kwocie jaka powinna być ustalona zgodnie z klauzulami umownymi nie naruszającymi regulacji o niedozwolonych postanowieniach umownych. Kredyt został udzielony w pieniądzu polskim, przy czym pozwanego Bank ustalał wysokość zobowiązania powódki wg „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut”, sporządzaną przez merytoryczną komórkę Banku na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym

w chwili sporządzenia tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich przez NBP. Pozwany Bank przyznał sobie prawo do jednostronnego, niczym nieograniczonego kształtowania wysokości kursów w Tabeli Kursowej, w konsekwencji powódka jako konsument nie miała możliwości zweryfikowania prawidłowości ustalonych kursów. Postanowienia wzorców umownych, regulaminów ani innych dokumentów określających prawa i obowiązki stron umowy kredytu nie zawierały postanowień określających sposób ustalania kursu walut w Tabeli Kursowej. Wysokość każdej raty spłaty kredytu była ustalana na podstawie dwóch czynników powodujących nienależne zawyżenie raty: kursu kupna CHF obowiązującego w Tabeli Kursowej ustalanego jednostronnie przez Bank – według tej wartości obliczano wielkość pozostałego do spłaty zadłużenia, co miało wpływ na wysokość poszczególnych rat spłaty oraz kursu sprzedaży CHF obowiązującego w tabeli kursowej ustalanego jednostronnie przez Bank – według tej wartości obliczano wartość wpłat dokonywanych przez kredytobiorców na poczet spłaty kredytu. Ponieważ zadłużenie było waloryzowane do CHF, również wysokość poszczególnych wpłat złotych waloryzowano do CHF. W konsekwencji wysokość każdej płatności na poczet spłaty kredytu była zawyżana przez waloryzowanie w relacji do CHF wysokości zadłużenia oraz waloryzowanie w relacji do CHF wartości dokonywanych wpłat złotych. Pomimo prowadzonych przez powódkę z pozwanym rozmów mających na celu restrukturyzację zadłużenia i utrzymania w mocy umowy kredytu, pismem z 9 września 2014 roku pozwany wypowiedział powódce umowę kredytu. Powódka nie otrzymała oryginału pisma informującego o wypowiedzeniu umowy kredytu, stąd wypowiedzenie umowy nie zostało skutecznie złożone. Pismem z 25 listopada 2014 roku pozwany Bank wezwał powódkę do zapłaty w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu hipotecznego nr (...) i postawieniem całej należności w stan natychmiastowej wymagalności. W dniu 29 stycznia 2015 roku pozwany wystawił przeciwko powódce bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). Postanowieniem z 28 maja 2015 roku, sygn. akt I Co 1013/15, Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku nadał przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności, bez wskazania kwoty stanowiącej górną granicę odpowiedzialności powódki. Pismem z 13 lipca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Legionowie poinformował powódkę o wszczęciu z wniosku pozwanego postępowania egzekucyjnego.

Jako podstawę prawną roszczenia wskazano art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Podniesiono, że wystawiony przeciwko powódce tytuł wykonawczy jest wadliwy, gdyż oświadczenie Banku co do wysokości zobowiązania wskazanego w bankowym tytule egzekucyjnym wyliczone zostało w oparciu o zapisy umowne dotyczącą indeksacji kredytu oraz obowiązku spłaty kredytu według kursu kupna/sprzedaży CHF z tabeli kursowej pozwanego, które dawały mu pełną dowolność co do sposobu wyliczenia wartości zadłużenia kredytobiorcy. Klauzula waloryzacyjna może działać prawidłowo jedynie wówczas gdy miernik wartości, według którego dokonywana jest waloryzacja, ustalany jest w sposób obiektywny, a więc przede wszystkim w sposób niezależny od woli którejkolwiek ze stron umowy. W odmiennym przypadku klauzula waloryzacyjna staje się instrumentem umożliwiającym jednej ze stron umowy manipulowanie wartością świadczenia, burząc w sposób oczywisty równowagę kontraktową stron. Wprowadzone przez pozwany Bank do umowy kredytowej klauzule waloryzacyjne nie odwoływały się do ustalanego w sposób obiektywny kursu CHF, lecz pozwalały pozwanemu kształtować ten kurs w sposób całkowicie dowolny. Zarówno w treści umowy, jak i w regulaminie nie określono żadnej obiektywnej metody ustalania kursu CHF, która pozwalałaby kredytobiorcom ocenić, czy wysokość ich zadłużenia lub wysokość raty kredytowej, którą zobowiązani są zapłacić, ustalona została przez Bank w sposób zgodny z umową. Przeciwnie, kredytobiorcy zobowiązani byli zapłacić na rzecz Banku ratę kredytową w takiej wysokości, w jakiej określił ją Bank. Ustalając kurs CHF Bank mógł w sposób dowolny zwiększyć kwotę zadłużenia kredytobiorców, a także pobrać z ich konta ratę kredytu w wysokości, którą sam ustalił. Umowa kredytowa ani regulamin nie wprowadzały żadnych ograniczeń w tym zakresie. Bezskuteczność postanowień umownych odnoszących się do klauzul waloryzacyjnych powoduje, że powódka nie jest zobowiązana do zwrotu pozwanemu Bankowi takiej kwoty, jaka została wymieniona w tytule wykonawczym. Stwierdzenie abuzywności konkretnych postanowień umownych rodzi taki skutek, że postanowienia te nie wiążą konsumenta ex tunc i ex lege. Jak zaś mówi art. 385<sup>(1)</sup> § 2 in fine k.c., strony są związane umową w pozostałym zakresie. Skoro zatem klauzule waloryzacyjne zawarte w umowie kredytowej są bezskuteczne, należy je usunąć z umowy.

Jednocześnie brak jest podstaw, by w ich miejsce wprowadzać inny miernik wartości. Umowa nadal obowiązuje, bez jakiegokolwiek zmiany, poza uchyleniem nieuczciwych klauzul. Sąd nie może uzupełniać umowy poprzez zmianę treści niezgodnego z prawem warunku. Powódka **zobowiązana jest do zwrotu kredytu w wysokości nominalnej, w określonych w umowie terminach i z oprocentowaniem określonym w umowie. Kwoty pobierane przez Bank od powódki, przy uwzględnieniu abuzywnego mechanizmu, stanowią nadwyżkę.** Skoro mechanizm waloryzacji nie wiąże, to oznacza, że Bank wykorzystując ten mechanizm pobrał kwoty bez podstawy prawnej. **Powódce przysługuje zatem prawo do żądania ich zwrotu w oparciu o art. 405 w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c.** Natomiast przedmiotem niniejszego powództwa jest roszczenie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez pozwanego w oparciu o niedozwolone postanowienia umowne, skutkiem czego wysokość wierzytelność pozwanego określona w kwestionowanym tytule wykonawczym nie odpowiada rzeczywistej wysokości.

Powódka podniosła ponadto, że postanowienie Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie spełnia wymogów wskazanych w art. 783 § 1 k.p.c., zgodnie z którym postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności wymienia także tytuł egzekucyjny, a w razie potrzeby oznacza świadczenie podlegające egzekucji i zakres egzekucji oraz wskazuje czy orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne, czy jako natychmiast wykonalne. Postanowienie Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku nie wymienia w ogóle zakresu egzekucji, tj. w szczególności nie wskazuje górnej granicy odpowiedzialności powódki. Powyższe oznacza, że pozwany nie został w żaden sposób ograniczony co do kwoty, do której może prowadzić postępowanie egzekucyjne. W przypadku przedłużania postępowania egzekucyjnego, wysokość odsetek obliczonych od kwoty głównej wierzytelności może znacznie przekroczyć kwotę wskazaną w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji. Poza tym, oświadczenie powódki o poddaniu się egzekucji nie odpowiadało wymaganiom określonym w ustawie – Prawo bankowe w brzmieniu aktualnym na dzień złożenia przedmiotowego oświadczenia, w związku z czym brak było podstaw do nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez pozwanego.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank SA w W. uznał powództwo w całości co do roszczenia głównego, wniósł o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kwoty 17,00 zł tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, ewentualnie nie obciążanie pozwanego kosztami postępowania.

Pozwany na wstępie podniósł, że 30 grudnia 2015 roku dokonał sprzedaży przysługującej mu wierzytelności z tytułu umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny (...). Pismem z 19 stycznia 2017 roku pozwany skierował do komornika wnioski o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa i uznał je przy pierwszej czynności procesowej, w związku z czym zastosowanie winien znaleźć art. 101 k.p.c., ewentualnie art. 102 k.p.c.

Pozwany podkreślił, że uznaje powództwo jedynie z powodu zbycia wierzytelności. Nabywca wierzytelności jest uprawniony do dochodzenia pozostałego zadłużenia z tytułu zawartej umowy kredytu. Wskazane przez powódkę zarzuty są w całości bezzasadne. Powódka sama zawnioskowała o udzielenie kredytu indeksowanego do waluty CHF. W kredycie indeksowanym kwota kredytu w umowie kredytu jest wskazana w złotych polskich, a sam kredyt udostępniany jest w walucie polskiej, zaś jego waloryzacja (indeksacja, czy przerachowanie) następuje do waluty obcej i stanowi iloraz kapitału kredytu w złotych i kursu waluty. W efekcie tego działania kredytobiorca jest informowany o wysokości kapitału bazowego kredytu w walucie wyrażonego w walucie indeksacyjnej, a informacja ta jest zawarta w harmonogramie spłat. Opisana czynność przeliczenia następuje wyłącznie z chwilą udostępnienia kredytobiorcy kapitału w złotych polskich, przy zastosowaniu kursu kupna waluty indeksacyjnej odzwierciedlającego kurs rynkowy. Przeliczeniu na walutę indeksacyjną w kredycie indeksowanym podlega bowiem kwota kapitału w złotych polskich, zatem jest to zawsze czynność następcza w stosunku do zawarcia umowy kredytu indeksowanego. Pozwany dopiero wówczas i zgodnie z umową kredytu dokonywał bieżących przeliczeń kapitału kredytu ze złotych polskich na walutę CHF uzyskując kapitał bazowy. Na tej podstawie w oparciu o ilość rat kredytu oraz o ustaloną w umowie kredytu stopę procentową, dzielił kapitał na części naliczając część odsetkową raty. Kwota bazowa kredytu wyrażona w CHF, stanowiła podstawę obliczenia wysokości rat kapitałowo- odsetkowych określonych w harmonogramie spłat

i wyrażonych w CHF. Ponieważ płatność rat kapitałowo-odsetkowych dokonywana była w PLN, w dniu uiszczenia raty jej wysokość w PLN była określana poprzez przeliczenie kwoty spłaty wynikającej z harmonogramu w CHF przez kurs sprzedaży określony w obowiązującej w danym dniu Tabeli Kursów. Kursy kupna i sprzedaży CHF w całym okresie kredytowania ustalane były w oparciu o uzasadnione czynniki rynkowe – w szczególności cenę CHF na rynku międzybankowym, na którym pozwany uzyskiwał finansowanie dla akcji kredytowej w CHF. W całym okresie kredytowania zmiany kursu kupna i sprzedaży CHF w Tabeli Kursów pozwanego odzwierciedlały również zmiany wartości tej waluty na rynku międzybankowym.

Pozwany oferował kredyty złotowe oraz kredyty indeksowane walutą obcą. Powódka wniosowała o kredyt indeksowany. Decydując się na kredyt indeksowany walutą obcą każdy kredytobiorca, w tym powódka, musiał liczyć się z ryzykiem kursowym. Powódka została o tym ryzyku pouczona w § 1 ust. 1 umowy kredytu. Przez większość okresu kredytowania powódka nie miała żadnych problemów z ustaleniem wysokości bieżących rat kapitałowo-odsetkowych przypadających do spłaty w danym okresie. Powódka nie sygnalizowała do chwili powstania niniejszego sporu jakichkolwiek problemów z obliczeniem wysokości swojego zobowiązania, jak również należnych pozwanemu rat kredytu. Pozwany nie kwestionuje, że wskazywane przez powódkę klauzule nie były negocjowane indywidualnie i nie odnoszą się do świadczeń głównych stron. Nie są one jednak sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż odnoszą się do uzasadnionych wskaźników rynkowych oraz nie naruszają interesów powódki, gdyż kurs wymiany stosowany przez pozwanego nie prowadził do osiągnięcia przez niego nieuzasadnionych korzyści kosztem powódki. Powódka nie wykazała zaistnienia przesłanek warunkujących uznanie postanowień za niedozwolone, a w szczególności nie wykazała, że postanowienia te są sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz że naruszają rażąco interesy powódki. Nawet jeżeli bankowa tabela kursów nie wyznacza sztywnych zasad obliczania kursu wymiany CHF/PLN stosowanego do umowy kredytu, czemu pozwany zaprzecza, nie oznacza to automatycznie, że jest ona niejednoznaczna. Sam fakt przyznania pozwanemu uprawnienia o pewnym stopniu dyskrecjonalności nie przesądza jeszcze o niejednoznaczności postanowienia umownego i niejasności kryteriów ustalania kursu dewiz, co zarzuca powódka w pozwie. Nie ma podstaw, by twierdzić, że przekazanie jednej ze stron umowy uprawnienia, które przewiduje pewien stopień uznaniowości jest automatycznie sprzeczne z dobrymi obyczajami lub narusza równowagę kontraktową stron. Wprowadzenie sztywnych zasad ustalania kursu kupna i sprzedaży CHF pozbawiłoby pozwanego możliwości reagowania na zmieniającą się sytuację rynkową – także na korzyść konsumentów. Przyjęcie bardziej elastycznego rozwiązania nie musi zatem z definicji oznaczać pogorszenia sytuacji konsumentów i zachwiania równowagi kontraktowej. Pozwany ustalał kurs na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym oraz kursów średnich NBP. Oznacza to, że działania pozwanego były zasadniczo weryfikowalne – w zakresie kierunku zmian kursu oraz w zakresie stopnia zmiany (z uwzględnieniem dopuszczalnej różnicy między kursem Pozwanego oraz kursami na rynku międzybankowym i kursem średnim NBP, odpowiadającej godziwej marży banku). Co za tym idzie, klauzule indeksacyjne stosowane przez pozwanego nie były niejednoznaczne oraz nie naruszały istotnie równowagi kontraktowej stron. Ocena, czy doszło do rażącego naruszenia interesów konsumentów wymaga uwzględnienia licznych czynników, w tym sposobu wykonywania umowy przez strony. Jeżeli sposób wykonywania inkryminowanych postanowień umownych nie wiązał się z naruszeniem interesów konsumentów, to niezależnie od ich oceny pod kątem sprzeczności z dobrymi obyczajami, nie można uznać danej klauzuli za abuzywną. Dla wykazania, że pozwany rażąco naruszył interesy powódki, powódka musiałaby udowodnić, że kursy sprzedaży i kupna CHF stosowane wobec każdej raty oraz do obliczenia początkowej kwoty kredytu w sposób istotny i bez racjonalnego uzasadnienia odbiegały od standardów rynkowych w tym względzie. Standard rynkowy powinien odzwierciedlać kurs na rynku międzybankowym powiększony o godziwą, rynkową marżę banku. Powódka nie przeanalizowała poziomu kursów stosowanych przez pozwanego. Nie przedstawiła również żadnych twierdzeń, ani dowodów na poparcie tezy o rzekomym naruszeniu jej interesów. Wszystkie zmiany kursu CHF wprowadzane przez pozwanego spowodowane były zmianami sytuacji na rynku międzybankowym, co odzwierciedlały zmiany kursu średniego NBP. Pozwany uwzględniał w stosowanej przez siebie polityce kursowej również marżę, lecz nie była to marża przekraczająca standardy rynkowe. (...) bankowy nie miał charakteru przychodu pozwanego, ale stanowił bufor bezpieczeństwa przy zmianie kursów, których podstawą był kurs historyczny sprzed godziny 16 poprzedniego dnia roboczego. W praktyce pozwanego było tak, że pozwany pozyskiwał walutę według kursu obowiązującego w dniu poprzednim i było to jedyne możliwe rozwiązanie w odniesieniu do portfela kredytów indeksowanych. W związku z tym pozwany nigdy

nie wiedział, czy kwota uzyskana w PLN od kredytobiorcy będzie wystarczająca do zamknięcia pozycji walutowej, którą pozwany otworzył w celu udzielenia kredytu indeksowanego do CHF. Pozwany ponosił zatem istotne ryzyko kursowe wynikające z faktu, że na skutek zmiany kursu waluty w dniu następnym kwota spłaty uzyskana od kredytobiorcy nie wystarczy do pokrycia rzeczywistej należności w CHF.

Pozwany podniósł również, w przypadku uznania postanowień umowy za niedozwolone, sąd powinien zastąpić bezskuteczne postanowienia przepisami prawa przywracającymi równowagę kontraktową stron. Co za tym idzie, w razie stwierdzenia przez sąd, że klauzule indeksacyjne posiadały charakter niedozwolony, powinien on zastąpić je postanowieniami nienaruszającymi dobrych obyczajów i na tej podstawie dokonać rozliczenia kredytu między stronami. Nie mają zastosowania przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, bowiem pozwany nie żąda od powódki wyższego świadczenia niż wynika to z łączącego strony stosunku zobowiązaniowego. Powódka nie dokonała żadnej nadpłaty kredytu. Zgodnym zamiarem stron było zawarcie umowy kredytu wyrażonego w walucie obcej – CHF. Ewentualne stwierdzenie bezskuteczności klauzul indeksacyjnych, ze względu na rzekomą niejasność, czy nieprecyzyjność postanowień dotyczących sposobu ustalania kursu CHF, nie może wpływać na niezwiązaną z tymi zarzutami cechę kredytu, jaką jest jego wyrażenie w CHF. Jeżeli nawet sposób dokonywania przeliczeń między walutami budził wątpliwości powódki, to miała ona świadomość, że zawierana umowa kredytu dotyczy kredytu wyrażonego w CHF. Co za tym idzie, nawet jeżeli Sąd podzieliłby stanowisko powódki co do zarzutów stawianych klauzulom regulującym mechanizm ustalania kursu CHF, kredyt pozostałby kredytem w CHF. W umowie kredytu zabrakłoby jedynie postanowień wyznaczających zasady wymiany CHF/PLN.

Umowa kredytu, na skutek zaległości w spłacie rat przez kredytobiorców została wypowiedziana pismem z 9 września 2014 roku. Wypowiedzenie umowy kredytu zostało skierowane na adres kredytobiorców, tj. ul. (...), L.. Kredytobiorcy taki adres wskazali we wniosku o podwyższenie kwoty kredytu z 21 czerwca 2008 roku. Wypowiadając umowę kredytu na podany przez kredytobiorców adres pozwany skutecznie złożył oświadczenie woli zgodnie z art. 61 k.c. Z punktu widzenia skuteczności oświadczenia woli nieistotne jest to, czy i kiedy adresat zapoznał się z jego treścią. Wystarczające jest, że oświadczenie woli doszło do niego w sposób umożliwiający mu realną możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia. Dla prawidłowego stosowania art. 61 k.c. nie wymaga się zatem badania, czy adresat rzeczywiście zapoznał się z oświadczeniem woli, ale weryfikuje się, czy istniała taka możliwość.

Bankowy tytuł egzekucyjny spełnia wszystkie wymogi wynikające z treści art. 96 ust. 2 Prawa bankowego, bowiem zawiera m.in. informację o wysokości zobowiązań powódki wraz z odsetkami i terminami ich płatności. W przedmiotowym (...) wskazano wysokość odsetek umownych oraz karnych oraz okres za jaki je naliczono, wskazano również wysokość opłat i innych prowizji. Pozwany przyznaje, iż kredytobiorcy złożyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty zadłużenia nie wyżej niż 560.224,58 zł i kwota w bankowym tytule egzekucyjnym nie przekraczała tej kwoty zadłużenia.

Z ostrożności procesowej pozwany wniósł o powołanie biegłego z zakresu finansów na okoliczność ustalenia:

- różnicy pomiędzy kursem kupna CHF publikowanym przez NBP a kursem kupna CHF wyliczonym przez pozwanego w dacie uruchomienia umowy kredytu oraz
- różnicy pomiędzy kursem sprzedaży CHF publikowanym przez NBP a kursem sprzedaży CHF wyliczonym przez pozwanego w dacie dokonywania wpłat przez powódkę,

w celu wykazania, że różnica pomiędzy kursami ogłaszanymi przez NBP oraz pozwanego nie prowadziła do naruszenia interesu powódki.

Z ostrożności procesowej, w sytuacji przyjęcia przez sąd abuzywności klauzul kwestionowanych przez powódkę, pozwany wniósł o powołanie biegłego z zakresu finansów na okoliczność ustalenia wysokości zadłużenia powódki względem Banku z tytułu umowy kredytu hipotecznego, przy założeniu, iż zakwestionowane przez powódkę klauzule umowne winny zostać zastąpione obowiązującymi w dniach wypłaty środków kredytu oraz zapłaty poszczególnych rat kursami kupna i sprzedaży franka szwajcarskiego ogłaszanym przez Narodowy Bank Polski, z uwzględnieniem

godziwej marży Banku, a więc z uwzględnieniem średnich spreadów stosownych przez polskie banki w transakcjach z indywidualnymi kredytobiorcami w spornym okresie.

### **Sąd ustalił, co następuje:**

W dniu 4 września 2007 roku pomiędzy (...) Bank SA w K. (obecnie: (...) Bank SA w W.), powódką oraz jej ówczesnym mężem G. W. została zawarta umowa kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF. W chwili zawierania umowy kredytu powódka nosiła nazwisko W..

Bank udzielił kredytobiorcom kredytu w kwocie 280.112,29 złotych polskich indeksowanego kursem CHF. W § 1 ust. 1 umowy kredytobiorcy oświadczyli, że są świadomi ryzyka kursowego, związanego ze zmianą kursu waluty indeksacyjnej w stosunku do złotego, w całym okresie kredytowania i akceptują to ryzyko. Spłatę kredytu ustalono na 360 miesięcznych rat równych kapitałowo-odsetkowych. W § 1 ust. 3 umowy ustalono, że oprocentowanie kredytu jest zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosi 4,16 % w skali roku, na które składa się suma obowiązującej stawki (...) i stałej marży Banku, która wynosi 1,45 %. Kredytobiorcy oświadczyli, że są świadomi ryzyka wynikającego ze zmiennego oprocentowania, w całym okresie kredytowania i akceptują to ryzyko. W § 1 ust. 4 i 5 umowy postanowiono, że rata kapitałowo-odsetkowa przy założeniu uruchomienia całości kredytu w dacie sporządzenia umowy wynosiłaby równowartość 606,17 CHF. Rzeczywista wysokość rat odsetkowych lub rat kapitałowo-odsetkowych zostanie określona w harmonogramie spłat. Na dzień sporządzenia umowy odsetki karne kredytu wynoszą 8,32% i ulegają zmianie w przypadku zmiany indeksu (...) na zasadach określonych w § 13 umowy i są nie większe niż odsetki maksymalne, których wysokość nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Wysokość stopy kredytu lombardowego NBP na dzień sporządzenia umowy wynosi 5,75%. Natomiast po przewalutowaniu kredytu na PLN na podstawie §14 ust. 3 odsetki karne na dzień sporządzenia umowy wynoszą 15,82%, nie większe niż odsetki maksymalne i ulegają zmianie w przypadku zmiany indeksu (...). Całkowity koszt kredytu na dzień sporządzenia umowy kredytu wynosił 217.107,20 zł (kwota ta nie uwzględniała ryzyka kursowego). Ostateczna wysokość całkowitego kosztu kredytu uzależniona została od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania.

Kredyt w wysokości 260.000,00 zł został przeznaczony na pokrycie części ceny nabycia nieruchomości – lokalu mieszkalnego nr (...), o pow. 61,53 m<sup>2</sup> położonego w L. przy ul. (...) (nr KW: (...)). W § 3 umowy ustalono, że zabezpieczeniem spłaty kredytu jest między innymi hipoteka kaucyjna na rzecz Banku w złotych polskich do kwoty stanowiącej 170 % kwoty kredytu na ww. nieruchomości.

W § 8 ust. 5 umowy ustalono, że Bank może wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku, gdy kredytobiorca zalega w całości lub części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo pisemnego wezwania do zapłaty listem poleconym nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania lub w przypadku skierowania egzekucji do nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia hipotecznego.

W § 9 ust. 2 umowy postanowiono, że w dniu wypłaty kredytu lub każdej transzy kredytu kwota wypłaconych środków będzie przeliczana do CHF według kursu kupna walut określonego w Tabeli Kursów – obowiązującego w dniu uruchomienia środków.

W § 10 ust. 3 umowy postanowiono, że wysokość zobowiązania będzie ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF – po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży walut określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych” do CIIF obowiązującego w dniu spłaty.

Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy, **Bankowa Tabela kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut, zwana Tabelą Kursów** – sporządzana przez merytoryczną komórkę Banku na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili sporządzania tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich przez NBP, tabela sporządzana jest o godz. 16.00 każdego dnia roboczego i obowiązuje przez cały następny dzień roboczy.

W § 13 ust. 1 i 2 umowy ustalono, że oprocentowanie kredytu jest zmienne i ulega zmianie w pierwszym dniu najbliższego miesiąca następującego po ostatniej zmianie indeksu (...). Indeks (...) dla każdego miesiąca oblicza się jako średnią arytmetyczną stawek (...), obowiązujących w dniach roboczych w okresie liczonym od 26 dnia miesiąca, poprzedzającego miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę.

W § 14 postanowiono, że w przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie całości lub części raty spłaty wynikającej z umowy kredytu, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym. Bank nalicza od wymagalnego kapitału odsetki karne w wysokości podwojonego oprocentowania umownego. Jeżeli Kredytobiorca, mimo upływu okresu wypowiedzenia, nie ureguluje należności, Bank w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia, dokonuje przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN, z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez Bank w Tabeli Kursów. Poczynając od dnia przewalutowania Bank pobiera od wymagalnego kapitału karne odsetki w wysokości 2- krotności oprocentowania kredytów udzielanych w PLN (nie indeksowanych do waluty obcej) przy zastosowaniu aktualnego z dnia przewalutowania wskaźnika (...) oraz marży obowiązującej w dniu wypłaty kredytu lub jego pierwszej transzy.

W § 15 ust. 5 umowy Bank zastrzegł sobie prawo do zmiany Tabeli Prowizji i Opłat w okresie obowiązywania umowy kredytu, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z poniższych przyczyn:

- zmiana parametrów rynkowych, środowiska konkurencji, przepisów prawa, w szczególności przepisów podatkowych i rachunkowych, stosowanych w sektorze bankowym,
- zmiana poziomu inflacji bądź innych warunków makroekonomicznych,
- zmiana zakresu i/lub formy realizacji określonych czynności i usług,
- zmiana wysokości kosztów operacji i usług ponoszonych przez Bank oraz zmiany organizacyjne i technologiczne Banku,
- dostosowywanie się do najlepszych krajowych i międzynarodowych praktyk bankowych.

O zmianie Tabeli Prowizji i Opłat Bank powiadamia listem poleconym doręczając zmienioną Tabelę. Zgodnie z § 15 ust. 6 umowy, w przypadku nie zaakceptowania niekorzystnych dla kredytobiorcy zmian w Tabeli Prowizji i Opłat, ma on prawo w terminie 14 dni od dnia jego skutecznego powiadomienia, o powyższych zmianach wypowiedzieć umowę kredytu z okresem wypowiedzenia 30 dni, licząc od daty złożenia lub daty nadania w urzędzie pocztowym oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

W § 22 ust. 1 i 2 umowy postanowiono, że w razie stwierdzenia przez Bank, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane, lub w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego Kredytobiorcy, a w szczególności w przypadku niespłacenia dwóch rat odsetkowych lub odsetkowo-kapitałowych lub skierowania egzekucji do nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie spłaty kredytu, Bank może:

- a) wypowiedzieć umowę kredytu w całości lub w części,
- b) zażądać dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu bądź przedstawienia w określonym terminie programu naprawczego i jego realizacji po zatwierdzeniu przez Bank.

Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością Kredytobiorcy – 7 dni.

W § 24 umowy strony zobowiązały się do wskazywania każdorazowo nowego adresu do doręczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dowód: umowa kredytu hipotecznego nr (...) k. 25 – 30verte, regulamin kredytu hipotecznego k. 31 – 34.

W dniu 4 września 2007 roku powódka złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 560.224,58 zł na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

Dowód: oświadczenie o poddaniu się egzekucji k. 65.

W dniu 23 czerwca 2009 roku małżonkowie zawarli umowę, mocą której znieśli obowiązujący ich ustrój małżeńskiej majątkowej wspólności ustawowej i poddali swoje stosunki majątkowe ustrojowi rozdzielności majątkowej.

Wyrokiem z 16 grudnia 2009 roku, sygn. akt III C 773/09, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego pomiędzy G. W. i powódką. Powódka powróciła do nazwiska panińskiego – Ż..

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z 16 grudnia 2009 r. k. 35, decyzja Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego z 12 sierpnia 2010 r. k. 42.

W dniu 23 grudnia 2009 roku pomiędzy powódką a G. W. została zawarta w formie aktu notarialnego umowa o podział majątku wspólnego, na mocy której powódka nabyła, bez jakichkolwiek spłat lub dopłat, wyłączne własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego położonego w L. przy ul. (...).

Dowód: umowa o podział majątku wspólnego Repertorium (...) z 23 grudnia 2009 roku k. 36 – 41.

W związku z brakiem spłaty wszystkich zobowiązań określonych umową pozwany w piśmie z 9 września 2014 roku wypowiedział umowę kredytu hipotecznego nr (...) z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Pozwany jednocześnie poinformował, że w następnym dniu po upływie okresu wypowiedzenia, całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się natychmiastowo wymagalna i podlega zwrotowi. Bank rozważył możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmujących:

- 2067,20 CHF tytułem należności kapitałowej,
- 978,65 CHE tytułem odsetek umownych,
- 18,91 CHF tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej,
- 145,00 PLN tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji;
- 427,35 PLN tytułem kosztów ubezpieczenia.

Dowód: oświadczenie pozwanego o wypowiedzeniu umowy k. 259.

W związku z wypowiedzeniem umowy kredytu hipotecznego i postawieniem całej należności w stan natychmiastowej wymagalności, w piśmie z 25 listopada 2014 roku pozwany wezwał powódkę do zapłaty całości należności obejmującej:

- 449.607,53 zł tytułem należności kapitałowej,
- 4.744,49 zł tytułem odsetek umownych,
- 2.269,66 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej,
- 145,00 zł + 15,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji,
- 549,45 zł tytułem kosztów ubezpieczenia.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 43.



W piśmie z 22 grudnia 2014 roku powódka zwróciła się do pozwanego z prośbą o cofnięcie decyzji o wypowiedzeniu umowy kredytu, następnie w pismach z 29 grudnia 2014 roku i 9 lutego 2015 roku powódka próbowała wynegocjować z pozwanym sposób spłaty zaległych rat, podnosząc jednocześnie, że nie otrzymała oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu.

Dowód: pisma powódki z 22 grudnia 2014 roku k. 44, z 29 grudnia 2014 roku k. 46, z 9 lutego 2015 roku k. 55 – 56.

W piśmie z 16 marca 2015 roku pozwany Bank poinformował powódkę, że pismo zawierające oświadczenie Banku o wypowiedzeniu umowy kredytu hipotecznego nr (...) zostało wysłane 12 września 2014 na podany przez powódkę adres korespondencyjny. Powyższa przesyłka pocztowa została powtórnie awizowana, a następnie zwrócona na adres korespondencyjny Banku 3 października 2014 roku. Wobec powyższego Bank uznał zarzut braku dostarczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy nr (...) za niezasadny. Jednocześnie pozwany poinformował powódkę o możliwości uzyskania pomocy Banku przy sprzedaży nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie hipoteczne umowy kredytu nr (...) oraz o możliwość wnioskowania o przejęcie przez Bank nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie umowy kredytu hipotecznego w zamian za częściowe lub ewentualnie całkowite rozliczenie zadłużenia, w zależności od wartości nieruchomości.

Dowód: pismo pozwanego z 16 marca 2015 roku k. 58 – 59.

W dniu 29 stycznia 2015 roku pozwany (...) Bank SA w W. wystawił wobec powódki oraz G. W. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), opiewający na następujące kwoty:

- należność główna (niespłacony kapitał) w kwocie: 449 607,53 zł,
- odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 3,58% od 1 lutego 2014 roku do 30 października 2014 roku w kwocie 4 744,49 zł,
- odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 6,94% od 1 lutego 2014 roku do 29 stycznia 2015 roku w kwocie 7.833,30 zł,
- opłaty i inne prowizje w kwocie 709,45 zł.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) k. 60.

Postanowieniem z 29 stycznia 2015 roku, sygn. akt I Co 1013/15, Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z 29 stycznia 2015 roku, wystawionemu przez wierzyciela (...) Bank Spółkę Akcyjną w W. przeciwko dłużnikom G. W. i K. Ż.. Sąd rejonowy uznał, że przedłożony przez wierzyciela bankowy tytuł egzekucyjny spełnia wszystkie wymogi określone w art. 96 ust. 2 Prawa bankowego, bowiem zawiera określenie banku, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Ponadto bankowy tytuł egzekucyjny opatrzony został pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku. Do wniosku wierzyciel dołączył również pisemne, prawidłowe oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku k. 61.

W pismach z 13 lipca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Legionowie zawiadomił powódkę o wszczęciu egzekucji oraz o wszczęciu egzekucji z nieruchomości położonej w L. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Legionowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 63, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości k. 64.

W dniu 30 grudnia 2015 roku pozwany dokonał sprzedaży przysługującej mu wierzytelności z tytułu umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny (...) – okoliczność przyznania przez pozwanego, niekwestionowana przez powódkę.

W piśmie z 19 stycznia 2017 roku pozwany wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Dowód: pismo pozwanego z 19 stycznia 2017 roku k. 213.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody, zgromadzone w aktach sprawy, których prawdziwości, autentyczności i zgodności z oryginałem żadna ze stron procesu nie kwestionowała.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Pozwany uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej (w odpowiedzi na pozew), nie kwestionował, że sporny tytuł wykonawczy winien zostać pozbawiony wykonalności, z tym że jedynie z powodu zbycia wierzytelności objętej tym tytułem w drodze umowy cesji wierzytelności z 30 grudnia 2015 roku.

Zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W przypadku uznania powództwa Sąd nie dokonuje subsumpcji, czyli nie podporządkowuje ustalonego stanu faktycznego pod określoną normę prawną. Nie było zatem powodów aby Sąd badał, czy powództwo polegałoby uwzględnieniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. czy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. art. 213 § 2 k.p.c. nie stanowi podstawy do badania i ustalania, czy będące przedmiotem uznania roszczenie rzeczywiście przysługuje stronie powodowej. Wyjaśnienie przyczyn skłaniających pozwanego do dokonania uznania z reguły pozwala na ocenę przesłanek skuteczności wyrażonego uznania, określonych w omawianym przepisie.

Dla skuteczności uznania powództwa, nie miało znaczenia zaprzeczenie przez pozwanego wskazanym w pozwie okolicznościom faktycznym związanych z kwestią istnienia wierzytelności pozwanego Banku i okoliczności wypowiedzenia kredytu, w sytuacji gdy bezsporne było pomiędzy stronami, że wierzytelność została przelana przez pozwanego na inny podmiot. Przy przyjęciu zapatrywania, że uznanie powództwa to czynność procesowa rezygnacji pozwanego z obrony, czyli akt jego dyspozycyjności, w którym nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają go przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, wystarczy, że bezsporne pomiędzy stronami będą te fakty, które wystarczają do uwzględnienia powództwa zgodnie z żądaniem pozwu. Nie stanowiłoby natomiast

uznania powództwa uznanie żądania pozwu przy równoczesnym zaprzeczeniu wszelkich okoliczności faktycznych stanowiących jego podstawę.

W realiach przedmiotowej sprawy bezsporny był fakt zbycia wierzytelności przysługującej pozwanemu wobec powódki, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...) z 29 stycznia 2015 roku, w drodze umowy cesji wierzytelności z 30 grudnia 2015 roku na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny(...) w W.. W sytuacji, w której w obrocie prawnym funkcjonować mogą dwa tytuły wykonawcze dotyczące tej samej wierzytelności (bank bowiem jako cedent nadal dysponuje tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności) uzasadnione jest uwzględnienie powództwa opozycyjnego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 13 maja 2010 r., IV CSK 558/09, Sąd Najwyższy wskazał, że prawo wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych stanowi przywilej banków, polegający na ułatwieniu dochodzenia wierzytelności wynikających z czynności bankowych. Takiego przywileju ustawodawca nie nadał funduszom sekurytyzacyjnym, które są z reguły nabywcami wierzytelności banków. Nabycie wierzytelności banku nie uprawnia ich zatem do wystawienia sekurytyzacyjnego tytułu egzekucyjnego, jak też nie mogą uzyskać klauzuli wykonalności na swoją rzecz, powołując się na nabycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym wydanym na rzecz banku. Brak również, z tych samych względów, podstaw do wydania kolejnego tytułu wykonawczego na rzecz innej osoby (art. 793 k.p.c.), a tym bardziej ponownego, zamiast utraconego (art. 794 k.p.c.), zwłaszcza że do utraty tytułu w ogóle nie doszło. W konsekwencji, fundusz sekurytyzacyjny, będący nabywcą wierzytelności banku, musi dochodzić tej wierzytelności przed sądem, a wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu mogą stanowić podstawę wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r., III CZP 65/09).

Przepisy Kodeksu cywilnego nie uzależniają ani ważności, ani skuteczności umowy przelewu wierzytelności od pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego nadanego zbywcy wierzytelności. Sytuacja, w której mogą w obrocie prawnym funkcjonować dwa tytuły wykonawcze dotyczące tej samej wierzytelności nie jest prawidłowa, jednak negatywnym skutkiem takiego stanu rzeczy zapobiega żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu nadano klauzulę wykonalności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005 r., V CK 152/05).

Analiza okoliczności faktycznych niniejszej sprawy nie daje podstaw do oceny, na gruncie art. 213 § 2 k.p.c., aby uznanie powództwa w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że bezspornym było, że pozwany sprzedał wierzytelność stwierdzoną spornym bankowym tytułem egzekucyjnym. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 maja 2010 r., IV CSK 558/09, OSNC 2010/12/168, wskazał, że jeżeli dłużnik banku będący kredytobiorcą nie dotrzymuje warunków udzielenia kredytu, bank może dokonać przelewu wierzytelności na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego bez zgody dłużnika.

Zbycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym jest natomiast równoznaczne z wygaśnięciem zobowiązania w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. W rezultacie, cesja wierzytelności z pozwanego na rzecz podmiotu trzeciego spowodowała, że pozwany przestał być wierzycielem powódki. Mimo tego w obrocie prawnym pozostał tytuł wykonawczy, który stwierdzał, że to pozwanemu przysługuje przymiot wierzyciela. Z tej przyczyny, jak również z uwagi na wynikający z art. 804 k.p.c. zakaz badania przez organ egzekucyjny zasadności obowiązku objętego tym tytułem, sporny tytuł może stanowić potencjalne zagrożenie prowadzenia przez pozwanego egzekucji przeciwko dłużnikom (tak też m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 stycznia 2015 r., sygn. akt IV CSK 133/14). Wygaśnięcie wierzytelności będące skutkiem jej cesji uzasadniało zatem pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Zgodnie z art. 509 k.c., wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Przyjmuje się, że sytuacja prawna dłużnika po przelewie wierzytelności nie powinna ulec pogorszeniu. Dłużnikowi przelanej wierzytelności – na podstawie art. 513 § 1 k.c. – przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Zarzutami dłużnika są wszelkie środki obrony,

które mogą być przez niego zastosowane zarówno poza procesem, jak w procesie, a które wpływają na istnienie, zakres albo skuteczność cedowanej wierzytelności. Zarzuty, które dłużnik miał przeciwko zbywcy wierzytelności (cedentowi) w chwili uzyskania wiadomości o przelewie, obejmują: 1) zarzuty, które powstały przeciwko dawnemu wierzycielowi do chwili przelewu, oraz 2) zarzuty wynikające z okoliczności, które miały miejsce między zawarciem umowy powodującej przelew a chwilą powzięcia przez dłużnika wiadomości o cesji. W zarzutach wynikających ze stosunku zobowiązaniowego, będącego źródłem przenoszonych wierzytelności, dłużnik może kwestionować istnienie, skuteczność lub zakres nabytej przez cesjonariusza wierzytelności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I wyroku.

W niniejszej sprawie nie było podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c., zgodnie z którym zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

W sprawach o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wskazuje się, że jeśli zachodzą okoliczności stanowiące podstawę powództwa opozycyjnego, o którym mowa w art. 840 k.p.c., sam fakt dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym, który może stanowić podstawę egzekucji, daje dłużnikowi powód do wytoczenia sprawy w rozumieniu art. 101 k.p.c. Jeśli więc w takiej sytuacji powództwo zostaje wytoczone przez dłużnika i w toku procesu wierzyciel wydaje dłużnikowi sporny tytuł wykonawczy, to dłużnik zasadnie może domagać się zasądzenia zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 98 k.p.c., podnosząc, że zaspokojenie roszczenia nastąpiło na skutek wytoczenia powództwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2012 r., IV CZ 121/12).

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie wystąpiły szczególnie uzasadnione okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c. Podkreślić należy, że przepis art. 102 k.p.c. stanowi odstępstwo od ogólnej reguły odpowiedzialności finansowej za wynik procesu, zawartej w art. 98 k.p.c. Ustanowiona w art. 102 k.p.c. zasada słuszności, jako stanowiąca odstępstwo zasady odpowiedzialności za wynik procesu, jest rozwiązaniem szczególnym, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Wymieniony przepis, choć nie konkretyzuje pojęcia przypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację sądowi orzekającemu, winien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dokonywana w oparciu o ten przepis ocena, czy w danej sprawie istnieje wypadek szczególnie uzasadniony, stanowi przejaw dyskrecjonalnej władzy sądu orzekającego i może zostać zakwestionowana jedynie w przypadku rażącego naruszenia tego przepisu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2012 r. IV CZ 120/12; z dnia 12 października 2012 r., IV CZ 69/12).

Pozwany pomimo, że sprzedał wierzytelność stwierdzoną spornym bankowym tytułem egzekucyjnym 30 grudnia 2015 roku, nie poinformował powódki o cesji wierzytelności oraz zwlekał ze złożeniem wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego – czym dał powód do wytoczenia przedmiotowego powództwa. Dopiero we wniosku z 19 stycznia 2017 roku, a więc ponad rok po sprzedaniu wierzytelności, pozwany wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Podkreślić należy zróżnicowanie sytuacji prawnej stron niniejszego procesu. Bank jako profesjonalista, który zgodnie z ustawą Prawo bankowe jest wyposażony w szereg przywilejów i uprawnień winien być postrzegany jako podmiot budzący zaufanie, mający szczególne obowiązki w obrocie gospodarczym, w szczególności winien prowadzić działania mające na celu ochronę klienta, zgodnie z jego interesem i dobrem. Zasady rzetelności, uczciwości obrotu gospodarczego i dobre obyczaje nakazują bankom jako szczególnego rodzaju przedsiębiorcy, by postępowały wobec klientów starannie i uczciwie.

Pozwany po zbyciu wierzytelności winien niezwłocznie powiadomić o tym powódkę oraz komornika składając wniosek o umorzenie z tego powodu postępowania egzekucyjnego. Powódka nie była świadoma tych okoliczności, bowiem pozwany przez ponad rok zwlekał ze złożeniem wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego, nie

powiadomił powódki o zbyciu wierzytelności. Przedmiotowy pozew został złożony w sytuacji gdy pozwany mimo cesji wierzytelności, nie zaprzestał działań w celu realizacji objętych tytułem bankowym należności. W ten sposób pozwany zachował się wobec powódki niełojalnie, gdyż nie podjął działań aby uniknąć dalszego prowadzenia egzekucji na swoją rzecz. Z tych względów, zdaniem Sądu nie było podstaw do nie obciążenia pozwanego kosztami procesu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw.

Na poniesione przez powódkę koszty procesu składa się opłata od pozwu w kwocie 1.000 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie po 17 zł oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 10.800 zł – § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.).